

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 121/14
V Luxembourg, 10. septembra 2014

Sodba v zadevi C-34/13
Monika Kušionová / SMART Capital a.s.

Pojasnilo Sodišča glede obsega varstva potrošnikov v primeru nepremičninskega zavarovanja na družinski hiši

Pravica do stanovanja je temeljna pravica, zato jo mora nacionalno sodišče upoštevati pri izvajanju Direktive 93/13 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah

Namen Direktive 93/13/EGS je približati zakone in druge predpise držav članic o nepoštenih pogojih v pogodbah, sklenjenih med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom.¹

M. Kušionová je leta 2009 z družbo SMART Capital sklenila potrošniško kreditno pogodbo, ki se je nanašala na znesek 10.000 EUR. Za zavarovanje terjatve je bila na njeni družinski hiši ustanovljena hipoteka. Nato je M. Kušionová proti družbi SMART Capital vložila tožbo za razglasitev ničnosti kreditne pogodbe in pogodbe, na podlagi katere je bila ustanovljena zastavna pravica, pri čemer je zatrjevala, da so pogodbeni pogoji, ki jo vežejo v razmerju do tega podjetja, nepošteni.

V teh okoliščinah je Krajský súd v Prešove (regijsko sodišče v Prešovu, Slovaška), ki odloča o pritožbi, Sodišču postavilo vprašanja. Predložitveno sodišče želi izvedeti, ali je pogoj v zvezi z zunajsodnim uveljavljanjem zastavne pravice na nepremičnini nepošten. Poleg tega je nacionalno sodišče pojasnilo, da ta pogoj upniku omogoča, da zastavno pravico uveljavlja brez sodnega nadzora.

Sodišče najprej opozarja, da Listina EU o temeljnih pravicah določa, da politike Unije zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov. Listina določa tudi pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Ti zahtevi veljata za izvajanje Direktive 93/13.

V zvezi z uveljavljanjem zavarovanj, povezanih s kreditnimi pogodbami, ki jih sklenejo potrošniki, Sodišče ugotavlja, da Direktiva 93/13 ne vsebuje nobenih določb glede uveljavljanja zastavnih pravic. Poudarja pa, da je treba v položaju, kakršen je zadevni, ugotoviti, v katerem okviru bi bilo uveljavljanje varstva, ki se priznava z Direktivo, praktično onemogočeno ali pretirano oteženo.

V obravnavanem primeru je iz spisa razvidno, da zadevna slovaška zakonodaja določa, na eni strani, da je mogoče prodajo na dražbi izpodbijati v roku 30 dni od obvestitve o uveljavljanju zastavne pravice in, na drugi strani, da ima oseba, ki izpodbija podrobna pravila te prodaje, za ukrepanje na voljo tri mesece po javni dražbi.

Sodišče tudi opozarja, da morajo države članice – da se ohranijo pravice, ki jih imajo potrošniki na podlagi Direktive 93/13 – sprejeti zaščitna podrobna pravila za preprečevanje nadaljnje uporabe pogojev, ki se opredelijo za nepoštene. Nacionalna sodišča ali upravni organi morajo imeti za to na voljo ustrezna in učinkovita sredstva. Natančneje, države članice morajo, čeprav jim je pridržana izbira sankcij, ki se uporabijo za kršitve prava Unije, zlasti zagotoviti, da so te učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

¹ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

Glede učinkovitosti in odvrtačnosti se je izkazalo, da je lahko nacionalno sodišče med postopkom zunajsodnega uveljavljanja zastavne pravice sprejelo kateri koli začasni ukrep, s katerim prepove nadaljnjo izvedbo take prodaje.

Glede sorazmernosti sankcije Sodišče poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti temu, da je premoženje, na katero se zastavna pravica nanaša, nepremičnina, ki je družinsko bivališče potrošnika. V pravu Unije je namreč pravica do stanovanja temeljna pravica, zagotovljena z Listino o temeljnih pravicah, ki jo mora nacionalno sodišče upoštevati pri izvajanju Direktive 93/13.

V obravnavanem primeru Sodišče ugotavlja, da bi lahko bila možnost, ki jo ima pristojno nacionalno sodišče, da sprejme kateri koli začasni ukrep, primeren in učinkovit ukrep za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793